

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025

KARAR NO : 2021/1668

DAVACI : Çınar Ecza Deposu ve Dış Ticaret Anonim Şirketi

VEKİL : Av. brahim Erdoğan -UETS[16763-67785-76696]

DAVALI : Rekabet Kurumu (E-Tebligat)

VEKİL : Av. Mehmet Ali Erkan-Aynı Yerde

MÜDAHİLLELER : 1- Alcon Laboratuvarları Ticaret Anonim Şirketi (Davalı)

2- Novartis Sağlık Gıda Ve Tarım Ürünleri Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Davalı)

VEKİL : Av. Turgan Gürmen -UETS[16376-73783-83213]

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, NOVART S'in kendilerine mal vermeyi keserek hakim durumunu kötüye kullandığı ve birlikte çalıştığı ecza depoları ile diğer ecza depolarına satış yapmalarını konusunda zorlamada bulunarak ilaç sektörünün toptan satış seviyesindeki rekabeti engellediği iddiası ile şikayette bulunulması üzerine NOVART S ile ALCON'un 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediklerinden bahisle adı geçen teebbüslere idari para cezası uygulanmasına yer olmadığına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 11.04.2019 tarih ve 215-95 sayılı kararının; hukuka aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Dava konusu yürütülen soruşturma sonucunda, NOVART S ve ALCON'un 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal ettiğine yönelik bir bulguya ulaşılamadığı, dolayısıyla adı geçen teebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığı savunularak davanın reddine karar verilmesi istenilmektedir.

MÜDAHİL NOVART S'İN

SAVUNMASININ ÖZETİ : Sözleşme yükümlülüğüne ve mevzuata aykırı fiiller gerçekleştirilen davacı şirketin depo sözleşmesinin haklı nedenlerle feshedildiği, davacı şirketin iddialarının gerçeği yansıtmadığı savunularak davanın reddine karar verilmesi istenilmektedir.

MÜDAHİL ALCON'UN

SAVUNMASININ ÖZETİ : Şikayet konusu olayla bir ilgisinin bulunmadığı ve davacı şirket ile sözleşmenin feshedilmediği savunularak davanın reddine karar verilmesi istenilmektedir.

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025
KARAR NO : 2021/1668

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 16. Daire Mahkemesi'nce, dava dosyası incelenerek işin esas hakkında gereği görüldü:

Dava, davacı şirket tarafından, Novartis'in kendilerine mal vermeyi keserek hakim durumunu kötüye kullandığı ve birlikte çalıştığı ecza depoları ile diğer ecza depolarına satış yapmalarını zorlamada bulunarak ilaç sektörünün toptan satış seviyesindeki rekabeti engellediği iddiasıyla iddiate bulunulması üzerine Novartis ile Alcon'un 4054 sayılı Kanun'u ihlal etmediklerinden bahisle adı geçen teebbüslere idari para cezası uygulanmasına yer olmadığına ilişkin Rekabet Kurulu'nun 11.04.2019 tarih ve 215-95 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

Mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak amacıyla hazırlanıp yürürlüğe konulmuş olan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 3. maddesinde; teebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturdukları tüzel kişiliğe haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler teebbüs birliği olarak tanımlandığı, "Hâkim durum"; "belirli bir piyasadaki bir veya birden fazla teebbüsün, rakipleri ve müşterilerinden bağımsız hareket ederek fiyat, arz, üretim ve dağıtım miktarı gibi ekonomik parametreleri belirleyebilme gücü" olarak tanımlandığı, piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler teebbüs olarak tanımlandıktan sonra, 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacıyla yapılan veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte olan teebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu hâller, özellikle şunlardır:

- a. Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım artlarının tespit edilmesi,
- b. Mal veya hizmet piyasalarının bölünmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,
- c. Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasadında belirlenmesi,
- d. Rakip teebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasadından çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,
- e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, erişim hak, yükümlülük ve edimler için erişim durumundaki kişilere farklı artların uygulanması,
- f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025

KARAR NO : 2021/1668

birlikte di er mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı te ebbüs durumundaki alıcıların talep etti i bir malın ya da hizmetin di er bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından te hiri artına ba lanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ili kin artların ileri sürülmesi,

Bir anla manın varlı mının ispatlanamadı ı durumlarda piyasadaki fiyat de i melerinin veya arz ve talep dengesinin ya da te ebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendi i, bozuldu u veya kısıtlandı ı piyasalardakine benzerlik göstermesi, te ebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine te kil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak ko uluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadı mını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına yer verilmi tir.

Bu kuralla, belirli bir mal ve hizmet piyasasında do rudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını ta ryan veya bu etkiyi do uran yahut do urabilecek nitelikte olan te ebbüsler arası anla malar, uyumlu eylemler ve te ebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmı tir.

Bu maddenin gerekçesi ise u ekilde belirlenmi tir; " *Bu Kanunun amacı rekabetin korunması oldu una göre, rekabeti engelleyici, kısıtlayıcı veya bozucu te ebbüsler arası anla ma ve uygulamaların yasaklanması gerekir. Maddenin amacı bakımından anla ma, Medeni Hukukun geçerlilik ko ullarına uymasa bile tarafların kendilerini ba lı hissettikleri her türlü uzla ma ya da uyu ma anlamında kullanılmı tir. Anla manın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur. Te ebbüsler arasında bir anla manın varlı ı tesbit edilemese bile te ebbüsler arasında kendi ba ımsız davranı ları yerine geçen bir koordinasyon veya pratik bir i birliği sa layan do rudan veya dolaylı ili kiler de e er aynı sonucu do uruyorsa yasaklanmı tir. Böylece te ebbüslerin kanuna kar ı hile yolu ile rekabeti sınırlayıcı uygulamaları me ru göstermeleri engellenmek istenmi tir. Ço u zaman te ebbüsler ortak sorunlarıyla ilgilenmek üzere aralarında tüzel ki ili i olan veya tüzel ki ili i olmayan birlikler olu tururlar. Bu birlikler zaman zaman üyeleri arasında rekabeti önleyerek üyelerinin daha fazla kazançlar elde etmelerine hizmet edici kararlar alabilirler. Bu gibi kararlar da rekabet sistemine aykırıdır ve yasaklanmı tir. / Rekabeti kısıtlayıcı anla malar dikey veya yatay anla malar ekinde olabilmektedir. Aynı seviyede yapılan anla malara yatay anla ma denmekte ve bu tür anla maların bizatihi rekabeti bozucu etkilerinin oldu u kabul edilmektedir. Bu görü ten hareketle Maddenin ikinci fıkrasında en sık rastlanan rekabeti sınırlama anla maları örnek olarak sayılmı ve bu tür anla maların bizatihi yasak oldu u vurgulanmı tir. una da dikkat çekilmelidir ki bu fıkra da zikredilen örnekler tahdidi de il tadadidir. / Rekabeti kısıtlayıcı anla maların yasaklandı ı bir hukuk düzeninde genellikle bu tür anla malar gizli yapılmakta ve bunların varlı mının ispatı oldukça güç, bazen de imkansız olmaktadır. Bu nedenle Maddenin üçüncü fıkrasında betirtilen hallerin varlı ı halinde te ebbüslerin uyumlu eylem içinde oldukları karinesi kabul edilmi tir. Böylelikle uyumlu eylem içinde olmadıklarını ispat yükü ilgili te ebbüslere geçirilmi bulunmakta ve ispat güçlü ü nedeniyle Kanunun i lemez hale gelmesinin önlenmesi amaçlanmı tir. "*

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025
KARAR NO : 2021/1668

Mezkur Kanunun Hâkim durumun kötüye kullanılması" ba lıklı 6. maddesinde; bir veya birden fazla te ebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek ba ına yahut ba kaları ile yapaca ı anla malar ya da birlikte davranı lar ile kötüye kullanması halinin hukuka aykırı ve yasak oldu u belirtilmi olup, madde metninde kötüye kullanmanın tanımı yapılmamakla birlikte, uygulamada sık rastlanılan kötüye kullanma halleri örneklemek suretiyle sayılmı tır. Bunlar;

"a) Ticarî faaliyet alanına ba ka bir te ebbüsün girmesine do rudan veya dolaylı olarak engel olunması ya da rakiplerin piyasadaki faaliyetlerinin zorla tırılmasını amaçlayan eylemler,

b) E it durumdaki alıcılara aynı ve e it hak, yükümlülük ve edimler için farklı artlar ileri sürerek, do rudan veya dolaylı olarak ayrımcılık yapılması,

c) Bir mal veya hizmetle birlikte, di er mal veya hizmetin satın alınmasını veya aracı te ebbüsler durumundaki alıcıların talep etti i bir malın veya hizmetin, di er bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından te hiri artına ba lanması ya da satın alınan bir malın belirli bir fiyatın altında satılmaması gibi tekrar satı halinde alım satım artlarına ili kin sınırlamalar getirilmesi,

d) Belirli bir piyasadaki hâkimiyetin yaratmı oldu u finansal, teknolojik ve ticarî avantajlardan yararlanarak ba ka bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabet ko ullarını bozmayı amaçlayan eylemler,

e) Tüketicinin zararına olarak üretimin, pazarlamanın ya da teknik geli menin kısıtlanması" olarak sıralanmı tır.

Di er yandan, Kanun'un "Para Cezaları" ba lıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasında bu Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmı davranı larda bulunanlara, ceza verilecek te ebbüs ile te ebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir yıl önceki malî yıl sonunda olu an veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karara en yakın malî yıl sonunda olu an ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafî gelirinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilece i belirtilmi tır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacı irket (ÇINAR) tarafından Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 26.01.2018 tarih ve 887 sayı ile giren ba vuru ile Novartis Sa lık Gıda ve Tarım Ürünleri San. ve Tic. A. .'nin(NOVART S) kendilerine mal vermeyi keserek hâkim durumunu kötüye kullandı ı ve birlikte çalı tı ı ecza depolarına, di er ecza depolarına satı yapmamaları konusunda zorlamada bulunarak ilaç sektörünün toptan satı seviyesindeki rekabeti engelledi i iddia edilerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) kapsamında gere inin yapılmasının talep edildi i, ba vuru üzerine düzenlenen 09.02.2018 tarih ve 2018-3-11/ sayılı ilk inceleme raporu, 15.02.2018 tarihli Rekabet Kurulu'nun toplantısında görü lerek anılan iddialar hakkında önara tırma yapılmasına karar verildi i, ilgili karar uyarınca düzenlenen 12.06.2018 tarih 2018-3-11/ÖA sayılı Önara tırma Raporu Rekabet Kurulunun 21.06.2018 tarihli toplantısında görü lerek 21.06.2018 tarih ve 18-20/349-M sayı ile NOVART S ile Alcon Laboratuvarları Ticaret A. .(ALCON) hakkında soru turma açılmasına karar verildi i, soru turma bildirimleri tebli edildikten sonra soru turma

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMES

ESAS NO : 2019/2025

KARAR NO : 2021/1668

döneminde 13.09.2018 tarih ve 11277 sayı ile stanbul, Ankara, zmir, Adana ve Kayseri’de bulunan bazı ecza depolarından bilgi talep edildi i, ayrıca soru turma sürecinde 28.11.2018 tarihinde NOVART S’te yerinde inceleme gerçekleştirildi i, 11.04.2019 tarihinde yapılan Rekabet Kurulu toplantısında NOVART S ve ALCON’un 4054 sayılı Kanun’u ihlal etmedikleri gerekçesiyle aynı Kanun’un 16. maddesi uyarınca adı geçen te ebbüslere idari para cezası uygulanmasına yer olmadığı na karar verilmesi üzerine bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyu mazlık konusu olayda, NOVART S tarafından davalı idareye gönderilen 29.05.2018 tarih ve 4214 sayılı cevabi yazıda özetle; NOVART S ile ÇINAR’ın 2006 yılından itibaren çalı maya başladığı, 2012 yılından itibaren iki te ebbüs arasında yazılı sözleşme yapıldığı ve bu doğrultuda süresi be seneye kadar uzayabilen sözleşme akdedildi i, sözleşme’nin 06.04.2017 tarihinde yenilendi i, ancak bazı uyu mazlıklar sebebiyle sözleşme’nin 4. maddesine dayanılarak 31.05.2017 tarihli ve 05533 yevmiye numaralı ihtarname ile bir ay önceden bildirimde bulunmak suretiyle sözleşme’nin usulüne uygun şekilde feshedildi i, Nisan 2017’de Irak’tan NOVART S kanal yönetim birimine gelen Galvus adlı ürüne dair ikâyet üzerine, NOVART S’in söz konusu Galvus ürününün satımın nereye gerçekleştirildi i hakkında ÇINAR’dan bilgi alınmak istendi i, ÇINAR’ın, ilk yazılı cevabında anılan ürünün Esenyurt’ta Yusuf Eczanesi’ne satıldığını bildirdi i, ilaç Takip Sistemi’nde (TS) yapılan ara tırmada ürünün Yusuf Eczanesi uhdesinde olmadığı, ÇINAR ve Pharma Turca Ecza Deposu Ltd. ti. (PHARMA TURCA) arasında satım i leminin gerçekleştirildiğinin görüldü ü, verilen cevapla çeli en bu durumun yeniden ÇINAR’a soruldu u, alınan cevapta ise Yusuf Eczanesi’nin i letmeyi kapatma kararı aldı, Yusuf Eczanesi’nin farklı zamanlarda farklı ürünlere ilişkin karekodların aktarımı konusunda talepte bulundu u, söz konusu Galvus’un da bu ürünlerden biri oldu u ve Yusuf Eczanesi’nin Galvus’un karekodunu ve PHARMA TURCA’nın Global Lokasyon Numarasını ÇINAR’a vererek TS’de ürünle ilgili satım i leminin PHARMA TURCA’ya gerçekleştirilmesini istedi i, NOVART S’in ilerleyen süreçte yapımı oldu u ara tırma sonucunda Yusuf Eczanesi’nin kapatılmadığı ve TS’de aktif bir eczane olarak görüldü ü, TS kayıtları uyarınca Galvus’un alım satımının ÇINAR ile PHARMA TURCA arasında gerçekleştirildiğinin tespit edildi i, Sağlık Bakanlığının, ilaç takibini kolayla tırmak için eczanelerin be eri tıbbi ürünleri, sadece ilgili ürünü temin ettikleri ecza deposuna iade etmeleri yönünde düzenlemelerinin bulundu u, somut olayda ÇINAR’ın faaliyeti sona ermi olsa dahi, Yusuf Eczanesi’nden ürünleri fiilen geri alması ve yeniden satım a yönlendirmesi gerekirken, ürünü karekod aktarımı yapmaksızın mevzuata aykırı olarak PHARMA TURCA’ya gönderdi i, ÇINAR’ın söz konusu olaydaki mevzuata aykırı davranışı ve çeli kili beyanları sebebiyle güven ilikisinin zedelendi i, ÇINAR’ın Sözleşme’nin ihracata ilişkin 3.1. numaralı maddesine aykırı davrandığı, bu sebeplerle Sözleşme’nin 4. maddesine dayanılarak bir ay önceden bildirim yapmak suretiyle sözleşme’nin feshedildi i hususlarına yer verildi i, yine ecza depolarının kendi aralarında ilaç alım satımını yapmasının NOVART S tarafından engellenip engellenmediğine yönelik bilgi talebine cevaben, depolarla yapılan sözleşmelerin maktu oldu u ve bu sözleşmelerde depolar arasında NOVART S ürünlerinin alınıp satılmasının önünde bir engel bulunmadığını ifade edildi i görülmektedir.

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025

KARAR NO : 2021/1668

Dava konusu i lemin tesis edilmesine dayanak olan ba vuruda yer alan iddiaların temelini NOVART S'in ÇINAR ile imzalamı oldu u sözleşme'yi feshetmesi ve böylece ÇINAR'ın NOVART S ürünlerini temin edememesinin olu turdu u, bir ba ka ifadeyle, ÇINAR'ın NOVART S'in ilaçlarının da ıtımını yapmak amacıyla sözleşme ili kisine devam etme talebinin NOVART S tarafından haksız bir ekilde reddedildi inin iddia edildi i, yine ÇINAR tarafından ileri sürülen di er bir husus ise NOVART S ürünlerinin temini için di er ecza depolarına (Denge Ecza Deposu Ticaret A. . Ve stanbul Galenos Ecza Deposu Tic. ve San. A. .) yöneltilen talebin, söz konusu ecza depoları ile NOVART S arasında imzalanmı olan sözleşmeler gerekçe gösterilerek reddedilmesi oldu u anlaşılmaktadır.

Mezkur iddialar kapsamında dava konusu kurul kararında NOVART S'in ÇINAR'a mal vermeyi keserek hâkim durumunu kötüye kullandı ı iddiası ile NOVART S'in birlikte çalış tı ı ecza depolarının di er ecza depolarına satı yapmalarını yasakladı ı iddiası, 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddeleri kapsamında irdelenmi tir.

Kurul kararının 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi kapsamında bir ihlal bulunmadı ma ili kin kısmı incelendi inde;

Dava konusu Kurul kararının 4054 sayılı Kanununun 4.maddesine ihlal edilmedi ine ili kin yapılan de erlendirmelerde özetle "*ÇINAR'ın iddialarına göre, NOVART S'in ÇINAR ile akdetti i sözleşmenin NOVART S tarafından haklı neden gösterilmeksizin feshi akabinde ÇINAR, NOVART S ürünlerini di er ecza depolarından (DENGGE ve GALENOS) temin edebilmek için bu ecza depolarına talebini iletmi tir. Ancak, ecza depoları ile NOVART S arasında imzalanmı olan sözleşmeler gerekçe gösterilerek ÇINAR'ın bu talebi reddedilmi tir. ÇINAR tarafından DENGGE ve GALENOS'a NOVART S ürünlerini temin etme amacıyla talep iletildi i, söz konusu depoların ise NOVART S ile akdettikleri sözleşme uyarınca ÇINAR'a ürün vermeyi reddettiklerini ifade ettikleri, ÇINAR tarafından Kuruma sunulan belgelerde görülmektedir.*

Bu çerçevede Kurul tarafından incelemeyi derinle tirmek adına, DENGGE ve GALENOS'tan NOVART S ile akdettikleri sözleşmelerin birer örne inin talep edildi i, söz konusu sözleşmelerin, ÇINAR ile NOVART S arasında akdedilen Sözleşme metni ile aynı artları ihtiva etti i, NOVART S ile ecza depoları arasında akdedilen sözleşmelerde, anla manın tarafı olan ecza deposunun di er depolara ürün satı nı engelleyen herhangi bir hüküm bulunmadı ı, ÇINAR, DENGGE ve GALENOS'un NOVART S ile ayrı ayrı yaptı ı sözleşmeler incelendi inde, sözleşmelerin içeri inin aynı oldu u ve her üç sözleşmenin de "Yetkilendirme" ba lıklı 3. maddesinin a a ıdaki ekilde yazıldı ı görülmektedir:

" 3.1.Mü teri, Sözleşme kapsamında sipari etti i Ürünleri sadece Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC sınırları içerisindeki depolara/hastanelere/eczanelere satacak olup, söz konusu ürünlerin hiçbir surette yurt dı na ihracatını/satı nı/da ıtımını gerçekle tirmeyece ini, ayrıca sözleşme konusu ürünleri Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC sınırları dı na satabilece ini bildi i veya sataca na ili kin makul üphe bulunan üçüncü ki ilere de satmayaca nı pe inen, kabul, beyan ve taahhüt eder.

3.2.Novartis Kamu Kurumları satı ları için Münhasır Ecza Deposu sistemi ile çalış ılmaktadır.

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025

KARAR NO : 2021/1668

Bu uygulama do rultusunda Novartis, Mü teriye Kamu Kurum haleleri dı ndaki Ürün satı ları için yetkilendirmi tir. bu sözleşme nin imza tarihinden önce taahhüt edilmi ve Novartis tarafından teyit edilmi Kamu Kurum halelerine ait ürün satı ları kapsam dı ndandır.” Madde içeri inden anla ıldı ı üzere, NOVART S, sözleşme nin tarafı olan ecza deposunun di er ecza depolarına NOVART S ürünleri satmasını, ancak ve ancak ürün talep eden ecza deposunun sözleşme konusu ürünleri Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC sınırları dı na sataca ı biliniyor veya sataca ına ili kin makul üphe varsa yasaklamaktadır.

Bu durum; ihracatın engellenmesi, Türkiye’de ilaç bulunurlu unun sa lanması ve yurt dı na gerekli teknik ko ullara özen gösterilmeksizin çıkarılan ilaçların iyile tirici özelliklerini yitirerek insan sa lı nı tehlikeye atmasının engellenmesi açısından önem arz etmektedir.

Somut olayda, NOVART S’in Sa lık Bakanlı ı tarafından olu turulan TS üzerinden gerçekte tirdi i incelemede, ÇINAR’a satı ı yapıldı ı anla ılan Galvus isimli ürünlerin Irak’ta tespit edildi i ve bu durumun NOVART S tarafından sorgulanması neticesinde ÇINAR tarafından çeli kili bilgiler sunuldu u bilinmektedir. Bu nedenle DENGE ve GALENOS’un, NOVART S ile akdettikleri sözleşme nin 3.1. ve 3.2. maddeleri uyarınca, ÇINAR’ı NOVART S ürünlerini Türkiye ve KKTC sınırları dı na sataca ına ili kin makul üphe bulunan üçüncü ki i olarak nitelendirmeleri ve bu do rultuda ÇINAR’a NOVART S ürünleri satmayı reddetmeleri, aslında sözleşme mesel bir yükümlülük olarak de erlendirilebilecektir.

Bu sözleşme mesel yükümlülü ün yerine getirilmesinin, rekabet hukukundan ziyade, sa lık güvenli i ve ilaç fiyatlandırma politikası ile ilgili bir husus oldu u de erlendirilmektedir.

Soru turma kapsamında yapılan incelemelerde, NOVART S ile DENGE ve GALENOS arasında, ÇINAR’a ürün vermemek suretiyle ÇINAR’ı piyasadand ı lamaya yönelik bir anla ma yapıldı ına dair herhangi bir bilgi veya belgeye rastlanmadı ı, ÇINAR’ın ikayetinin kapsamından, söz konusu te ebbüsün NOVART S’ten ürün temin edememesi üzerine yalnızca DENGE ve GALENOS ile irtibata geçti i, üçüncü bir ecza deposundan ürün temin etmeyi denemedi i, NOVART S ile DENGE ve GALENOS arasındaki ilaç satım ili kisi kapsamında akdedilen sözleşme mede ise, NOVART S ürünlerinin yurt dı na satılmasını engellemek amacıyla söz konusu ürünleri yurt dı na sattı ı bilinen yahut sataca ına dair makul üphe olan üçüncü ki ilere NOVART S ürünlerinin satı ı yasaklanmı olup, burada ÇINAR’a özellikle i aret edilmedi i, dolayısıyla NOVART S’in ÇINAR’ın ecza depoculu u alanında faaliyet gösteren rakipleriyle ÇINAR’ı piyasadand ı lamak yahut ÇINAR’ın faaliyetlerini zorla tırmak üzere bir anla ma yaptı ı ortaya konamadı ndan, 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında rekabeti sınırlayıcı bir anla ma veya uyumlu eylemin varlı ından söz etmek mümkün görünmemektedir.

Bu noktada özellikle belirtmek gerekir ki, soru turma kapsamında NOVART S’in DENGE ve GALENOS ile olan dikey ili kileri kapsamında yer alan ihracat yasa ının ÇINAR’ı ecza depoculu u piyasasından d ı lamaya yönelik yahut ÇINAR’ın faaliyetlerini zorla tırmaya yönelik olup olmadı ı hususunun, 4054 sayılı Kanun’un 4. Maddesi kapsamında da de erlendirilmesinin önem arz etti i, söz konusu ihracat yasa ı hükmünün ÇINAR ile NOVART S arasında akdedilen Sözleşme de yer aldı ı, tüm bu açıklama ve de erlendirmeler ı ı nda; NOVART S’in ihracat yasa ının 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesine aykırılık te kil

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025

KARAR NO : 2021/1668

etmedi i sonucuna ula lı mı tır." açıklamasına yer verildi i görülmü tür.

Somut olayda, NOVART S ile DENGE ve GALENOS arasında, ÇINAR'a ürün vermemek suretiyle ÇINAR'ı piyasadan dı lamaya yönelik bir anla ma yapıldı na dair herhangi bir bilgi veya belgeye rastlanmadı ı, ÇINAR'ın ikayetinin kapsamından, söz konusu te ebbüsün NOVART S'ten ürün temin edememesi üzerine yalnızca DENGE ve GALENOS ile irtibata geçti i, üçüncü bir ecza deposundan ürün temin etmeyi denemedi i, NOVART S ile DENGE ve GALENOS arasındaki ilaç satım ili kisi kapsamında akdedilen sözleşme ise, NOVART S ürünlerinin yurt dı na satılmasını engellemek amacıyla söz konusu ürünleri yurt dı na sattı ı bilinen yahut satılma na dair makul üphe olan üçüncü ki ilere NOVART S ürünlerinin satı ı yasaklanmı olup, burada ÇINAR'a özellikle i aret edilmedi i, dolayısıyla NOVART S'in ÇINAR'ın ecza depoculu u alanında faaliyet gösteren rakipleriyle ÇINAR'ı piyasadan dı lamak yahut ÇINAR'ın faaliyetlerini zorla tırmak üzere bir anla ma yaptı ı ortaya konulamadı ı anla ıldı ndan kurul kararının 4054 sayılı Kanunun 4.maddesinin ihlal edilmedi ine ili kin tespitinde hukuka aykırılık görülmemi tir.

Kurul kararının 4054 sayılı Kanun'un 6. Maddesi kapsamında bir ihlal bulunmadı na ili kin kısmı incelendi inde;

Dava konusu Kurul kararının 4054 sayılı Kanunun 6.maddesinin ihlal edilmedi ine ili kin yapılan de erlendirmelerde özetle, "4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında incelenen bir davranı ın ihlal te kil edebilmesi için davranı ı gerçekte tiren te ebbüsün hâkim durumda olmasının yanı sıra, söz konusu davranı ın kötüye kullanma niteli i ta ıması gerekmektedir. Yukarıda yer verilen de erlendirmeler kapsamında, öncelikle NOVART S'in ÇINAR ile sözleşme yapmayı reddetmesinin bir kötüye kullanma hali te kil edip etmedi i incelenmi tir. Bu çerçevede sözleşme yapmayı reddetmenin i) alt pazarda rekabet etmek için vazgeçilmez bir ürüne ya da hizmete ili kin olması, ii) alt pazarda etkin rekabeti ortadan kaldırmasının muhtemel olması ve iii) tüketici zararına yol açmasının muhtemel olması ko ulları ayrı ayrı ele alınmı ve anılan ko ullardan hiçbirinin sa lanmadı ı ortaya konmu tur. Bununla birlikte, dosya bakımından bütünlü ü sa lamak adına anılan üç ko ulun sa landı ı varsayımı altında haklı gerekçe de erlendirmesine de yer verilmesi gerekmektedir.

Söz konusu varsayım altında dahi; NOVART S'in ÇINAR ile sözleşme yapmayı reddetmek için nesnel zorunluluk içeren haklı bir gerekçesi oldu u söylenebilecektir. Haklı gerekçe ba lamında, Kurul kararlarında kötüye kullanma kapsamındaki incelemelerde haklı gerekçeye ili kin de erlendirmelere yer verilmi olup 44, Kurul içtihadı i) nesnel zorunluluk, ii) rekabete kar ılıklı verme gerekçesi ve iii) etkinlik temelindeki haklı gerekçenin varlı ı halinde ihlal iddiasının dü ece ini açıkça ortaya koymakta; orantılılık ilkesi ise Kurul kararlarında haklı gerekçe kapsamında aranan temel ilkelerden biri olmaktadır.

(85) NOVART S; üreticisi oldu u ilaçların yapısı, bütünlü ü ve orijinalli i korunarak hastaya ula tı na emin olmakla yükümlüdür. NOVART S'in Türkiye sınırları içerisinde söz konusu ürünleri iç talebe yetecek düzeyde temin ederek ürün bulunurlu unu sürdürmesi ve ilaçların da ıtımı sürecinde yapılarının bozulmaması için gerekli lojistik artların sa landı na emin olması gerekmektedir. Bu nedenle NOVART S, üreticisi oldu u ilaçların kendi bilgisi ve onayı

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025

KARAR NO : 2021/1668

di nda yurt dı na satılmadı ndan emin olmak ve paralel ticaretin insan sa lı na ve NOVART S'in imajına verece i zararı en aza indirerek hukuki açıdan do abilecek sorumluluklardan kendini korumak için; ilaç temin etti i ecza depoları ile akdetti i sözleşmelerde, ihracat yasa na ili kin bir hükme yer vermektedir. Söz konusu hüküm ile, sözleşme menin tarafı olan ecza deposunun di er ecza depolarına NOVART S ürünleri satması, ancak ve ancak ürün talep eden ecza deposunun sözleşme konusu ürünleri Türkiye Cumhuriyeti ve KKTC sınırları dı na sataca ı biliniyorsa veya sataca na ili kin makul üphe varsa yasaklanmaktadır.

NOVART S ile ÇINAR arasında akdedilen sözleşme menin feshi; NOVART S tarafından ÇINAR'a satılan Galvus isimli ilacın Irak'ta bulundu unun NOVART S tarafından tespit edilmesinin ardından, ÇINAR'ın çeli kili beyanlarda bulunması neticesinde vuku bulmu tur. Bu çerçevede, NOVART S'in ürün güvenli ini sa layabilmek ve marka imajını koruyabilmek adına sözleşme meyi feshetmesinin nesnel anlamda gerekli oldu u de erlendirilmektedir. NOVART S'in mevcut durumda herhangi bir rakibini piyasadan dı laması söz konusu de ildir. Öte yandan, Novartis Grubu bünyesinde yalnızca NOVART S, ÇINAR ile olan ticari ili kisini sonlandırmı ; ALCON ise ÇINAR'a herhangi bir yaptırım uygulamamı tır. Ek olarak, ÇINAR, ecza depoculu u alanındaki faaliyetlerine devam etmektedir ve NOVART S'in ikâyete konu eylemleri nedeniyle piyasadan çıkmak zorunda kalmamı tır. Bu kapsamda de erlendirildi inde, NOVART S'in sözleşme yapmayı reddetmesinin ÇINAR'ın eylemleri kar ısında orantılı oldu u de erlendirilmektedir." açıklamasına yer verildi i görülmü tür.

Somut olayda, NOVART S ile ÇINAR arasında akdedilen sözleşme menin feshi; NOVART S tarafından ÇINAR'a satılan Galvus isimli ilacın Irak'ta bulundu unun NOVART S tarafından tespit edilmesinin ardından, ÇINAR'ın çeli kili beyanlarda bulunması neticesinde vuku buldu u dikkate alındı nda, NOVART S'in ürün güvenli ini sa layabilmek ve marka imajını koruyabilmek adına sözleşme meyi feshetmesinin nesnel anlamda gerekli oldu u, NOVART S'in mevcut durumda herhangi bir rakibini piyasadan dı lamasının söz konusu olmadığı , öte yandan, Novartis Grubu bünyesinde yalnızca NOVART S, ÇINAR ile olan ticari ili kisini sonlandırıldı ı ALCON ise ÇINAR'a herhangi bir yaptırım uygulamadı ı, ayrıca ÇINAR'ın, ecza depoculu u alanındaki faaliyetlerine devam etti i ve NOVART S'in ikâyete konu eylemleri nedeniyle piyasadan çıkmak zorunda kalmadı ı, dolayısıyla NOVART S'in sözleşme yapmayı reddetmesinin ÇINAR'ın eylemleri kar ısında orantılı oldu u sonucuna varıldı ndan, kurul kararının 4054 sayılı Kanunun 6.maddesinin ihlal edilmedi ine ili kin tespitinde hukuka aykırılık görülmemi tir.

Bu durumda, NOVART S ve ALCON'un 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerini ihlal etti ine yönelik bir delil bulunmadı ndan dolayı adı geçen te ebbüsler hakkında 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesi uyarınca idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığı yönünde tesis edilen dava konusu kurul kararında hukuka aykırılık bulunmadı ı sonucuna varılmı tır.

Açıklanan nedenlerle, **davanın REDD NE**, a a ıda dökümü yapılan 210,95 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, AAÜT uyarınca belirlenen 2.040,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, müdahil Alcon tarafından

T.C.
ANKARA
16. DARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/2025

KARAR NO : 2021/1668

yapılan 65,80-TL yargılama giderinin davacıdan alınarak müdahil Alcon'a verilmesine, müdahil Novartis tarafından yapılan 65,80-TL yargılama giderinin davacıdan alınarak müdahil Novartis'e verilmesine, artan posta ücretinin talep edilmemesi halinde kararın kesinle mesinden sonra davacıya ve müdahillere iadesine, kararın tebli ini izleyen günden itibaren 30 gün içerisinde Ankara Bölge dare Mahkemesi nezdinde istinafi kabil olmak üzere 16/09/2021 tarihinde oybirli iyle karar verildi.

Ba kan
AL ÜN
38451

Üye
AHMET ERAY PINAR
192971

Üye
CAN DO AN SARCAN
216773

YARGILAMA G DERLER :

Ba vurma Harcı :	44,40 TL
Karar Harcı :	44,40 TL
Vekalet Harcı :	6,40 TL
Posta Gideri :	115,75 TL

TOPLAM : 210,95 TL

YARGILAMA G DERLER / MÜDAH L ALCON :

Ba vuru Harcı :	44,40 TL
Vekalet Harcı :	6,40 TL
Posta Gideri :	15,00 TL
<u>TOPLAM</u> :	65,80 TL

YARGILAMA G DERLER / MÜDAH L NOVART S :

Ba vuru Harcı :	44,40 TL
Vekalet Harcı :	6,40 TL
Posta Gideri :	15,00 TL
<u>TOPLAM</u> :	65,80 TL